

TALVISOTA KUHMOSSA

I/ 27 SOTAPÄIVÄKIRJA KUHMON RINTAMALTA

Alkuperäisestä sotapäiväkirjasta luettavaan muotoon muokannut

Matti Halonen 2014

P 3574**I/JR 27 SOTAPÄIVÄKIRJA****Pataljoona Lassila**

- 19.1.1940 Pataljoona oli Suomussalmella, Likoharjun alueella tekemässä Raatteeseen johtavan tien suunnalla linnoittamis-, taistelualueiden raivaustöitä.
- Työt lopetettiin ja työkalut luovutettiin. "Ryssä" suoritti ilmahyökkäyksiä Likoharjun talo vastaan. Oma toimintaa: Pataljoona valmistautuu siirtymään.
- 05.00 Majoitusosaston johtaja kornetti Tervo lähti klo 05.00. Valmistautumista.
- 09.00 Kuormastot lähtivät Kuhmoon reittiä Saukko – Moisiovaara – Kuhmo. Olivat perillä illalla kello 19.00.
- 20.1.1940 16.00 Lähtömääräys. Järjestys: "Hip", "Hak", "Hom", "Has" ja "Aki". Tavarat autoilla ja miehistö siirtyivät hiihtäen Tyynelän seuduille, Kuhmon tien haaraan.
- 21.1.1940 01.30 Siitä pääsi Hip ja ensimmäinen joukkue Hakista (+ J Kei) lähtemään 21.1 klo 01.30.
- 04.00 Loppuosa pataljoonasta pääsi lähtemään, poisluettuna "Aki". Pataljoonan reitti: Suomussalmi – Hyrynsalmi – Ristijärvi – Sotkamo – Kuhmo. Illalla kello 18.00 aikaan saavuttiin Haverilaan majoitustaloihin. "Aki" jäi Ristijärvelle odottamaan kuljetusta.
- 22.1.1940 Salaamisesta johtajat määräsivät, liike pois. Pääpaino huoltoon. "Ryssän" tiedustelua. Muutamia ilmahyökkäyksiä klo 09.30 "Akin" seuduilla. Ei vaurioita. Yksiköt ovat päivän ajan teltoissa, yöt taloissa.
- 23.1.1940 Aseiden ja varusteiden kunnostamista. Vihollisen ohikulkevat lentokoneet tekivät hyökkäyksiään.
- 21.30 Esikäsky siirtymisestä.
- 24.1.1940 Pataljoona majoitusjoukkoon, "Hes", "Hom", "Hop" 1+8, "Ha" jouk 1+6. Johtaja vänrikki Tervo. Katso käskyä.
- 02.20 Miehistö lähti autoilla Polvelaan.
- 03.10 Patruuna ajoneuvo kersantti Pihlajamaan johdolla liikkeelle.
- Päivän kuluessa suoritettiin miehistönvaihtoja kunkin kanssa.
- 20.00 Saatiin ennakkotiedot siirtymisestä.

Polvelassa.	23.00	Lähtö: Marssijärjestys: "Hip", "Hah", "Hom", "Hes" ja "Aki". Marssitauko Maasto on vaikea kuormastoille. Tie Polvelasta eteenpäin auraamaton.
25.1.1940	06.00	Pataljoonan pääosat saapuivat majoituspaikalle, Kiekinjoen eteläpuolelle. "Aki" jäi joen pohjoispuolelle.
	07.00	Pataljoonan loppuosat saapuivat perille. Majoituspaikat varmistettiin. Komentaja tutustui etumaastoon, suunnitteli puolustuslinjan kahta komppaniaa varten Kesselinjoelle sekä kenttävartion ensimmäinen joukkue / "Hom" + yksi joukkue "Akista" Kesseliin. Kun varmistus oli asetettu, yksiköt asettuivat lepoon.
	18.00	Illalla 1 pataljoona sai käskyn siirtyä yön aikana varmistamaan Ison Kälkäsenjärven etelärannan, josta se ottaa sillan/tienpää asemat. Varmistuksen järjestää "Hom", joka asettaa joukkueen kummankin Lehtovaaraan johtavan tien varteen, apuna yksi konekiväärijoukkue. Vetkon suuntaan puolijoukkue / "Hom". Löytövaaran tien suuntaa yksi joukkue + puoli konekiväärijoukkuetta. Kälkäsen tien suuntaan puoli joukkuetta.
26.1.1940	03.45	Pataljoona lähti.
	07.00	Pataljoona saapui Nuottiniemeen, josta jatkettiin Löytövaaran ja Kälkäsen tien suuntaan. Vetkoon menevät varmistusosastot lähtivät omiin suuntiinsa. Hek, Hip, ja Has majoittuivat Ison-, ja Pienen Kälkäsen väliseen maastoon.
	12.00	Öhman sai varmistuksen noin 150 – 200 metriä palan rannasta. Hipin Vetkon partio ilmoitti, että yhteys Lammille on saatu. Kohta sen jälkeen kosketus oli myös viholliseen. Tappiot olivat vähäiset, paitsi että...? Komulainen sai kosketuksen viholliseen kello 23.00 maissa. (Keskimäinen tie). "Ryssä" tuli Öhmänniin johtavaa yhdyslatua. Koko yön jatkui kähinää. Meille tuli muutama haavoittuminen.
27.1.1940	05.00	Komulainen ilmoitti, että vihollinen saartaa rannan kautta idästä. "Hipistä" puoli joukkuetta avuksi.
	09.00	Joukkue "Hipistä" lisäksi. Komppanian pääosa valmiiksi Kälkäsen pohjois- puolelle, mistä ylitti järven ja puhdisti yhdessä "Homin" kanssa asemat. "Ryssillä" karjalaisia hiihtojoukkoja. Komulaista vastassa oli noin 20 miehen partio.
	13.00	"Hipistä" kaksi joukkuetta vedettiin majoitusalueelle "Nuottiin".
28.1.1940		Päivä rauhallinen. Yhteyspartioita osasto Kekkonen ja partiointia varmistus- osastojemme välillä.
29.1.1940	05.00	28.1. klo 10 tulleen hyökkäyskäskyn mukaa alkoi etenemisemme toisessa

linjassa Kälkäsen pohjoisrannalta klo 05.00. Reuhkavaarassa ei varmistusta.

- 11.40 Yhteys Jumiin noin kilometri Reuhkavaarasta länteen. Tien varsi haravoitiin, ei tavattu vihollista. "Hek" tien pohjoispuolella, "Hyp" eteläpuolella. "Hyp" varmisti joukkueella Reuhkavaara – Niskavaara tiellä Jumiin ja Järvenpään Reuhkan teiden haarassa.
- 13.15 Lähtö Saunajärvelle.
- 17.00 Miehitys valmis.
- 17.05 Järvenpään saapui Prikaati Vuokon yhteyspartio 1+22. Prikaati Vuokko on 7 kilometriä etelään.
- 18.35 Lähti kolme joukkuetta "Hakista" auttamaan Jumia määrätyn linjan saavuttamiseksi.
- 18.35 Puoli joukkuetta "Hipistä" Jumiin.
- Pataljoonan komentopaikka on Jumin ja Järvenpään teiden haarassa. Puhelinyhteys on Jumiin ja Järvenpään. Vihollisen lentotoiminta on vilkasta. Ei kohdistanut toimintaansa joukkoihin.
- 30.1.1940 01.00 Saapui "Hek" reissustaan. Ei tuloksia.
- 08.15 Yhteyspartio "Hipistä" Vuokkoon. (1+10).
- 09.15 Tiedustelupartio Saunasaareen. Tehtävänä tähyttää järven pohjois-, ja länsipään.
- 11.00 Tähytysasema perustettiin Jumiin.
- "Hek" sai käskyn liittyä uudelleen Karasmaan hyökkäykseen. Sai yhteyden K:hon (Karasmaa) klo 13.00.
- 13.30 Havaittiin "ryssän" pyrkivän vetämään yhteyttä "Hekin" ja Jumin välistä. Liite 1.
- 15.30 Liisanantti ilmoitti vihollisen partioivan järven takana. "Hipistä" kaksi joukkuetta rykmentin käyttöön.
- 16.00 Reikä kiinni "Hekin" ja Jumin välillä.
- 16.30 Yhteyspartio Kähkölässä olevasta osasto Ruotsalosta.
- 17.50 Palasi yhteyspartio Prikaati Vuokosta. Prikaatin esikunta on Koiravaarassa. Vuokko hyökkää Sivakkaan kahdella pataljoonalla. Matorinne sijaitsee Kontuvaarassa, varmistaa ja ottaa yhteyden osasto kersantti Pulkkiseen. Reservi (2.K) Märkävaarassa.

- 31.1.1940 Yhteyspartio osasto Ruotsaloon.
- Päivän kuluessa suoritettiin yhteyspartiointi eri osastojen välillä. ”Ryssän” tykkituloista ja oman kranaatinheittimen häirintätulosta Saunajärven pohjoispäässä liikkuvaa vihollista vastaan.
- 20.10 Lähti panssarintorjuntatykki Löytövaaraa kohti, varmistuksena puolijoukkue ”Hipistä”.
- 21.10 Palasi komppania Hyvönen Löytövaarasta. Vihollinen on ylivoimainen.
- 21.10 Vänrikki Vakkala sai käskyn ottaa selvää kadonneesta Saunasaaren partiosta.
- Luutnantti Hyvönen poistettiin ”Homin” päällikkyydestä ja määrättiin joukkueen johtajaksi. ”Homin” päälliköksi vänrikki Liisanantti.
- 1.2.1940 03.00 Komppania Liisanantti sai käskyn lähteä Löytövaaraan. Kello ... yhteydessä osasto Mankosen kanssa.
- 10.40 Yhteyspartio Vuokosta.
- 12.00 Kolmas komppania sai käskyn lähteä miehittämään Saunasaaren.
- 13.30 Yhteyspartio Liisananttiin.
- 14.00 Ilmoitus, että partio Lammassaari on löydetty Prikaati Vuokosta.
- 14.30 Miehitys paikoillaan klo 14.30. (Yksi joukkue ja yksi konekivääri).
- Sää pilvinen. Pariin vihollisen tiedustelukoneita.
- 2.2.1940 01.20 Osasto Ruotsaloon yhteyden ottanut partio ilmoitti tiedot omista joukoista. Kähkölässä von Essen.
- 13.00 Partio viemään muonaa patterille ja komppania Liisanantille.
- ”Ryssä” ?
- 17.00 Kärkkäinen (nimi epäselvä) palasi 3.1.1940 klo 05.00. Ei päässyt perille.
- 20.30 ”Hek” sai käskyn siirtyä rykmentin käyttöön.
- 3.1.1940 03.05 Esikäsky siirtymisestä Losovaara – Löytövaara suuntaan. Pataljoonan komentaja sai tehtäväksi pudistaa Losovaaran ja Löytövaaran väli.
- Joukot: Karista 6,5 joukkuetta, neljäs komppania Vuorimaa ja Vuoristo + puolijoukkuetta Jumista + puoli joukkuetta krh, puolijoukkuetta ”Hek”, ”Hasin” joukkoja yksi joukkue, ”Hom” yksi joukkue, ”Hip” vänrikki Lipponen, yksi kranaatinheitinjoukkue + yksi joukkue ”Akista”.
- 06.10 Lähtö Ukonvaaraan, jossa puolijoukkue järjestää kenttävartion.
- 08.30 Savuttiin perille Ukonvaaraan.
- Käskynjako: Komppania Vierimaa + puoli kk-joukkuetta, jotka etulinjassa ylittävät tien, hävittävät sen pohjoispuolella olevat korsut ja haravoivat

maaston, tie mukaan luettuna, tien pohjoispuolella. Partiointi purolinjalla. Komppania Vuoristo+ puoli kk- joukkuetta, toisessa linjassa, samalla tehtävällä. Puhelinyhteys seuraa toista linjaa komentopaikasta ja rakennetaan pataljoonan toimesta.

- 10.00 Lipponen on puhdistanut eteläpuolen tiestä. Ei vastustusta ennen kuin Löytöjärvellä, johon hän jää sitomaan vihollisen.
- 10.50 Ylittivät tien , ei vastusta.
- 10.50 Asetettiin 1+10 miehen partio "Hipistä" komppania Liisanantille.
- 14.30 Palasi Lipposen partio (1+20). Sai yhteyden Liisananttiin. Ilmoitti Rivioja.
- 17.30 Luutnatti Lehto saapui.
- 18.00 Yhteyspartio Lipposesta. Tiedotus komppanian asemasta ja tilanteesta.
- Rykmentin käsky Löytövaaran ja Loson pudistamisesta tämän päivän kuluessa.
- 4.2.1940 05.40 Vierimaan ja Vuoriston komppanijat yrittivät käydä korsujen kimppuun. "Ryssällä" lujat varustukset, hyökkäys tyrehtyi Vuoriston haavoituttua. Hänen komppaniansa hajaantui ja jäännökset kokosi vänrikki Vitikka komentoonsa. Vierimaa pääsi tien yli. (Karttapiirros Löytöjärven luoteiskulman kukkulalla käydystä taistelusta ja joukkojen sijoituksesta).
- "Hek" tuli "Hessin" avuksi korsuja pudistamaan.
- 13.00 Yritettiin vallata Losovaara, mutta vastustajalla oli lujat varustukset. (Karttapiirros Loson tilanteesta, joukoista ja aseiden sijoituksista).
- 14.00 Partio "Has" huoltotien suuntaan länteen, tehtävänä ottaa selvää purkaantuuko "ryssä" Lososta .
- 15.00 Uusi hyökkäys alkoi, mutta eteneminen oli hidasta ja iltahämärässä se pysähtyi kokonaan.
- 5.2.1940 14.00 Partio Lammassaari Löytöjärvestä etelään, tehtävänä puron ja lammen suunta.
- Vihollisen lentotoiminta on vilkasta. Kello 14.00 mennessä lensi 80 pommitajaa.
- 14.00 Partio ottamaan selkoa vihollisesta Löytöjärvestä etelään virtaavan puron ja lampienseudulla olevista vihollisista.
- Osasto Kallinen yritti iltaan asti Löytövaarassa, muuta tuloksetta.
- 6.2.1940 00.15 Esikäsky, pataljoonan Ukonvaaraan kokoamisesta varten. Kapteeni Mankosen ja Airimon kanssa sovittiin joukkojemme irrottamisesta. "Hom" jää Liisanantin johdolla toistaiseksi Mankosen käyttöön.
- "Hek" ja "Hip" pääsi klo 08.05 lähtemään. "Hip" klo 08.25.
- ? Saapuivat "Hek", "Hip", Jan puolijoukkue.

- 12.00 Alikersantti Ala-Aho lähti Jumiin Ukonvaaran kenttävartiosta.
- 12.10 Partio Lammasaari lähti tiedustelemaan tien Lehmivaara – Järvenpään. (Ks. patl.tied. käsky 6/2.1940 klo 12.05).
- 12.25 Tiedustelupartio Tapala lähti samalla tehtävällä Lehmivaaraan.
- 18.30 Parpala palasi Lehmivaarasta. Ei havainnut tuoreita jälkiä vihollisesta. Kohtasi Lammassaaren partion Lehmijärvellä. Partio Lammassaari ilmoitti, ettei Järvenpään – Pihlajan suunnassa ole jälkiä vihollisista. Yöpyy Lehmivaaran maastossa ja jatkaa tiedustelua.
- 23.00 Saatiin lähtökäsky siirtymisestä ”Säpin” (Majuri Hakasen) komentopaikalle.
- 7.2.1940 00.40 ”Pata” (I/JR 27) lähti ”Säppiin”.
- 06.00 Perillä ”Säpissä”. Hyökkäyssuunnitelman teko. Sen mukaan ”Hip” + ensimmäinen joukkue hyökkää suunnassa, painolista eteläpuolella tietä Huuhanantin sivustasta kk- joukkue mukaan luettuna.
- 07.40 Pataljoona saapui luutnantti Kattaisen johtamana. Ensimmäisen pataljoonan kuomasto saapui myöhemmin.
- 14.00 Yritettiin klo 14.00, mutta Huuhanantti ei päässyt eteenpäin. Hän siirtyi myös hyökkäämään rintamasuunnasta.
- 19.00 Kello 19.00 mennessä hyökkäys eteni 700 metriä. Korsuja havaittiin vähän. Yöllä pidettiin saavutetut asemat.
- 8.2.1940 07.00 Hyökkäys jatkui. Korsuja. Eteneminen on hidasta. Kello 09.00 mennessä 100 metriä.
- 12.00 Kattainen yritti pohjoiselta sivustalta, mutta tuloksetta. Vänrikki Vaaranniemi oli päivän kuluessa tiedustellut kyseisen maaston.
- 22.10 Yhteyspartio Er.P.14:sta, ei erikoista.
- 9.2.1940 04.15 Ilmoitus ”Uhkasta”, (Eversti Siilasvuo) jonka mukaan pataljoona alistetaan everstiluutnantti Ruotsalolle. (Er.P.12 komentaja. Perustettiin osasto Ruotsalo ”Ruotsi”Luvelahden ympärillä olevista joukoista).
- 07.00 Saapuivat II/JR 27:stä meille alistetut kranaatinheitinjoukkueet Käyste ja Seitamaa.
- 12.00 Tiedusteluosasto Volanen lähti tutkimaan hyökkäysmahdollisuuksia pohjoisen suunnasta, vahvuudella Lipponen, Seitamaa, Ponkala, varmistuksena joukkue komppania Volasesta.
- 13.00 Kattainen ja Huuhanantti yrittää hyökkäystä rintamasta kranaatinheitinosasto Käysten tukemana. Kranaatinheitin tulituki jäi heikoksi, koska suutareita tuli paljon. (Varmistimet jäätyivät). ”Hekin” hyökkäys tyrehtyi, korsutien pohjoispuolella ei päästy eteenpäin. Tien pohjoispuolelta suuntautui kk-tuli, jonka lisäksi mukana oli myös ”kasakan-pamppu”. Kattainen ja Vakkala kaatuivat. Tappiot yhteensä olivat 2+7 ja 0+1+11.

		Vaaranniemi komppanian päälliköksi, komppania vetäytyi 50 metriä ja säilytti siinä asemansa. Samoin komppania Huuhanantti.
	17.00	Tykistön tulenjohtaja vänrikki Naasko saapui. Pimeän vuoksi ei voitu suorittaa hakuammuntoja.
10.2.1940	07.00	Tulenjohtaja lähti varmistusosaston kanssa eteen.
	08.00	Tulenjohtaja vänrikki Naaska lähti suorittamaan tarkistusammuntoja.
	14.00	Tulenjohtaja sai hakuammunnan alkamaan.
	16.00	Vänrikki Kuorikosken partio lähti ottamaan yhteyttä Muroleen osastoon. (Er.P.14).
		illan kuluessa saatiin esitietoja 11.2 tapahtuvasta hyökkäyksestä, joka käynnistyy aamulla klo 08.00.
11.2.1940	04.00	Alkoi tykistön tulivalmistelu joka onnistui.
	05.10	Alkoi kranaatinheittimen tulivalmistelu.
	06.05	Volanen ja Lipponen aloittivat etenemisen.
	07.40	Kärkäs ja Huuhanantti saivat käskyn edetä varovasti, tarkoituksella sitoa vihollinen.
	08.00	Volasen ja Lipposen eteneminen pysähtyi tienvieressä olevan aukean laitaan. Panssarintorjuntatykki siirrettiin Volaselle.
	08.00	Kärkäs ja Huuhanantti eivät päässeet eteenpäin. Vihollisella on runsaasti pesäkkeitä.
	08.10	Panssarintorjuntatykki sai käskyn siirtyä Volasen ja Lipposen kaistalle.
	12.20	Yritettiin ylittää tien leikkaava aukea pohjoisesta, mutta vihollisen tuli rintama-suunnassa pysäytti liikkeen.
	14.00	Päätettiin säilyttää saavutetut asemat ja odottaa lisäohjeita.
	16.40	Everstiluutnantti Ruotsalo päätti, että illan kuluessa suoritetaan tykistön tarkistus. Sitä enne irrotetaan omat joukot. Irrottaminen oli vaikeaa, sillä vihollisen tuli oli tarkkaa.
12.2.1940	04.00	Yksiköiden päälliköt kokoontuivat käskynjakoon. Pataljoonan tulee auttaa ensin Muroletta, jonka kanssa yhteisvoimin edetään itään. Ruotsalolta saatiin kaksi komppaniaa, a'40 – 50 miestä.
	04.45	Tulenjohtaja lähti eteen. Tulta tulenjohtajalta odotellaan.
	05.30	Yön hämärissä yritettiin aukean yli, ei tulosta. Vihollisella olivat panssari-vaunut. Samaan aikaan yritti reservi purolinjaa kiertämällä päästä maantielle ja sen yli. Onnistui aluksi, mutta vihollisen huomattua sen. ristitulen vuoksi sen täytyi vetäytyä pois.

- 08.30 Jalkaväki lähti liikkeelle ilman tykistön tukea. Eteneminen jatkui, kunnas päästiin korsumäen ympärille. Siinä vihollisen tuli pysähdytti Volasen joka johti koko etenemistä. Sen tukemiseksi järjestettiin tulikanta. Reserviksi jää 7./JR 25. Hamara.
- 22.50 Saatiin rakennettua murros maantielle. Lähdettiin hakemaan miinoja. Aamuyöllä saatiin maantie miinoitettua.
- 13.2.1940 05.00 Yritettiin uudelleen, mutta tulos oli sama kuin edellisellä kerralla. Tykistön tulenjohtaja tarkisti ja valmisteli edelleen purolinjaa. Kranaatinheitin ampui tarkasti, mutta sen teho oli heikko. Tiedustelua jatkettiin länteen päin korsujen kimppuun pääsyä silmälläpitäen. Yhteys osasto Muroleeseen on jatkuva.
- 14.2.1940 00.30 Annettiin käsky uutta hyökkäystä varten. Tykistön tulivalmistelu lyhyinä iskuina klo 02.01 alkaen.
- 04.02 Tulivalmistelu päättyi.
- 04.30 Joukkojen piti olla H-valmiudessa.
- H-hetki on klo 05.00.
- Illalla pimeässä murtautui Vihollisen partioita.
- "Ryssä" katkaisi 13 – 14 päivän välisenä yönä puhelinyhteyden rykmenttiin Vetkossa. Huolto Polvelasta.
- 08.00 Olivat Lipponen ja 7. ja 8./JR 25 päässeet noin 40 – 50 metrin päähän vihollisen korsuista, mutta vihollinen avasi voimakkaan tulen. Hyökkäys pysähtyi ja joukot vetäytyivät varmistukseen. Luutnantti Ponkala jäi korsuja varmistavan osaston johtajaksi.
- 17.00 Ilmoitettiin, että noin 50 miehen "ryssän" partio on matkalla Alasenjärveä kohti. Huuhanantista lähti joukkue varmistamaan Alasenjärven luoteispäätä. "Pata" (I/JR 27 komentaja) sai käskyn klo 20.00 komppania Volasesta, Huuhanantista, esikuntakomppaniasta muodostetulla osastolla puhdistaa alue Alajärven luoteispää – Lammi – Vetko tienvarren. Vetkosta pohjoiseen lammet kiertäen alue Kälkäseen ja ottaa yhteys "Ruutuun". (JR 27 komentaja).
- 15.2.1940 02.00 Lähtö puhdistukseen. (Dolinin hiihtoprikaatin tuhoaminen). Komppania Huuhanantti lähti klo 02.00 ja puhdisti entiseen Hakasen (I/JR 65) komentopaikkaan, josta tuhosi 10 miehisen vihollispartion. Lammita otettiin puhelimitse yhteys Hakaseen. (I/JR 65 komentaja)
- 06.00 Vetkossa yhteys Hakaseen.
- 06.40 Lähtö lampien ympäri. Matkalla tuhottiin 20 vihollista. Olivat heidän majapaikansa miehistö.
- 14.00 Saavuttiin "Jokeriin" (JR 27 esikunta) jossa miehet lepäsivät noin tunnin ajan.
- 15.00 "Pata" sai käskyn puhdistaa alue Kälkäsenjärven – Kesselinjärven – Vetkon – Lammet – Marttila – Kesseli - Kälkäsen tie.

- 15.30 Lähti Volanen ja esikuntakomppania tietä Nuottiniemi – Vetko. Vetkossa Volanen kääntyi Marttilaan ja Huuhanantti sen itäpuolitse. Esikuntakomppania toi palatessaan joukkojen kuormastot Nuottiniemmen. Osastojen majoitus järjestettiin Nuottiniemmen.
- 16.2.1940 Puhdistus jatkui.
- 09.00 Komppania Volanen + esikuntakomppanian komentojoukkue haravoi edellisenä päivänä käydyn maaston. Samoin luutnantti Sainio ja Huuhanantti.
- 16.30 Luutnantti Sainion on komppania kateissa. Tervo etsimässä klo 16.30 alkaen.
- 16.45 Puhdistusosastot lähtivät liikkeelle.
- 18.00 Palasivat, kaksi ”ryssää” aseista.
- 22.00 Käsky, jonka mukaan yksikköjen on palattava joukko-osastoihinsa. Osasto Ponkala palaa siten takaisin.
- Myöhemmin selvisi, että Sainio oli omin päinsä lähtenyt haravoimaan Vetkosta pohjoiseen päin.
- 22.30 Komppania Volasesta joukkue varmistamaan Vetkon kannasta.
- 17.2.1940 07.40 Aamulla klo 07.40 vihollisen lentokoneita.
- 08.00 Ilmoitus vartiolta Kälkäsen suunnalta: Seitsemän ”ryssää” käsittävä partio on tulossa majoitusalueetta kohti. Väpäli Reunanen lähti tuhoamaan ko. partion.
- 09.00 Komppania Volanen ja esikuntakomppanian komentojoukkue lähti haravoimaan saaren Korpisenniemestä länteen. Saari oli tyhjä. Vain yksi ”ryssä”. Loppupäivä oli muilla vapaa.
- 11.00 Paukola lähti liikkeelle Saunajärveltä.
- 16.40 Saapuivat ”Kek”, ”Hip”, ”Alli” ja kuormastot Nuottiniemeen. Majoitus aikaisemmin määrätuille paikoille.
- 17.00 Joukkue Volasen komppaniasta Kuusijokilinjalle.
- 18.2.1940 Saatiin täydennyksenä 2+11 miestä.
- 07.40 Alkoi vihollisen lentotoiminta, joka jatkui vilkkaana klo 17.00 asti. Pommituksia, konekivääritulta. Pataljoonasta haavoittui neljä, ja kaatui yksi mies.
- 13.00 ”Hellistä” yksi joukkue sai käskyn lähteä ”Koivuun” luutnantti Volasen käyttöön, mukana yksi konekivääri.
- 16.00 Kärkäs joukkueineen pääsi lähtemään.
- 22.00 Hälyttivät ”Hipin” vartiomiehet. Syy: Laukaustenvaihtoa kuuluu läheisyydestä. Yksi ”ryssä” ammuttiin.
- 19.2.1940 08.00 ”Ryssä” aloitti touhunsa. Vihollinen pommitti aamupäivän aikana. Kälkäsen taloon tuli osuma. Kolme ”Akin” miestä haavoittui.

	?	Kärkäs palasi "Koivusta"
	14.00	"Hip" sai käskyn olla lähtövalmiina.
	16.30	"Hip" lähti mukanaan kaksi konekivääriä.
	20.50	Lipponen "Koivussa". Matkalla ei erikoista.
20.2.1940	07.40	Vihollisen lentotoiminta alkoi klo 07.40, mutta eivät ahdistelleet pataljoonan majoitusalueetta.
	13.15	"Hip" lähti "Koivusta" "Kylmään".
	15.00	Pataljoona sai valmiuskäskyn.
	15.30	"Hekin" Kesselissä ollut varustettu joukkue oli saanut siirtyä Nuottiniemeen.
	18.45	E-komppania ja "Aki" lähtivät "Kylmään".
	21.30	Komentojoukkue saapui majuri Hyvärisen komentopaikkaan, jossa "Pata" tutustui tilanteeseen, lähdettiin "Kylmään", jossa komentopaikka on tois- taiseksi.
	22.40	Käskynjako "Kylmässä": Lipponen selvittää Kylmäjärven itäpäässä olevan "ryssän" kenttävartion. Luutnantti Kärkäs ja Hirvonen puhdistavat.
21.2.1940	04.30	Kärkkään eteneminen pysähtyi noin 150 metsin päähän maantiestä. Joukot vetäytyivät Härön komentopaikan läheisyyteen, jossa se on käyttövalmiina.
	10.00	"Hipin" kenttävartio ilmoitti, että vihollinen yrittää hyökkäystä. Alikesantti Yli- Killin johtaman kenttävartion, täytyi luovuttaa noin 200 metriä maata, mutta avuksi lähetetty Karhun joukkue pelasti sivusta iskulla tilanteen. Vihollinen menetti kaatuneina 70 – 100 miestä. Omat tappiot olivat viisi kaatunutta ja neljä haavoittunutta.
	14.00	Yhdyspartio "Koivusta" "Kylmään".
	23.00	Tiedustelupartio 2.Kompp. Kenttävartion etumaastoon.
	23.30	Yhdyspartio komppania Hirvosesta "Kylmään". Ei erikoista. Vihollisen lentotoiminta vilkasta, mutta tehnyt hyökkäyksiä majoitusalueetta vastaan. Tykistö tuli oli ajoittain kiivasta.
22.2.1940	03.00	Palasi yhteyspartio "Kylmästä".
	10.00	"Hek" lähetti yhteyspartion "Kylmään". Ei erikoista.
	10.20	Tiedustelupartio kenttävartion eteen: Yksi kilometri pohjoiseen, partio pääsi noin 400 metrin päähän vihollisen majoitusalueesta, josta se nähtävästi oli järjestänyt kenttävartion Kylmäjärven itäpäähen. Arvelivat tien kulkevan majoitusalueen kautta.
	11.00	Tiedustelupartio "Hipistä" Kylmäjärveltä Kälkäsenjärvelle. Ei erikoista.
	16.00	"Ryssä" yritti partiollaan vallata kenttävartion, yritykset torjuttiin. Rauhallista.

	19.00	JR 65 luovutti "Kylmän" kenttävartion "Hipille".
	22.35	Härö alkoi pitää partioilla yhteyttä "Kylmään". Partiointi jatkuu. Vihollinen ampui pienen tykistökeskityksen majapaikan läheisyyteen.
23.2.1940	?	Yhteyspartio "Koivuun" "Hekistä".
	15.00	"Hekistä" yhteyspartio "Koivuun".
	16.30	Osasto Volanen ilmoitti, että 40 miehinen "ryssän" hiihtopartio on tulossa Koivulammen seutuvalta lounaaseen Kylmäjärveä kohti.
	16.30	Käskettiin yksi joukkue majoituspaikkaan vihollispartion varalta.
	17.00	Partio palasi. Ei erikoista.
	17.00	Kolmas komppania lähti hyökkäämään "ryssän" kenttävartiota vastaan.
	17.00	Volanen lähetti yhdyspartion "Kylmään".
	21.05	Lipposen komppania palasi todettuaan kukkulan missä piti olla kenttävartio, tyhjäksi. Tiedustelu oli iltapäivällä havainnut vihollisia kukkulalla.
	22.30	Yhdyspartio "Hekistä" "Koivuun".
24.2.1940	04.00	Vahva taistelupartio hähti häiritsemään vihollisia kenttävartion edessä. Tuhoitiin yksi konekivääri ja lukuisia pikakivääreitä.
	07.00	Lipponen palasi.
	07.30	Partio "Hekistä" "Koivuun":
	07.30	Saapui partio "Koivusta". Ei erikoista.
	10.20	Partio "Hekistä" "Koivuun":
		Partiointi jatkui siten, että "Kylmästä" klo 12.00, 18.00, 24.00 ja "Koivusta" 15.00, 21.00 sekä aamulla klo 03.00. Partiolla ei erikoista ilmoitettavaa.
		Vihollisen lentotoiminta oli hiljaista koko päivän ajan. "Ryssän" tykistötuli oli summittaista. Päivä aikana koetettiin saada selville niiden sijaintipaikkoja.
		Yhteydestä Kuusijokilinjaan sovittiin, että Lillquistin partiot pysähtyvät valoisana aikana järven rantaan, yöllä "Kylmään" asti.
	18.00	Komppania Hirvonen otti "Kylmän" kenttävartion vastaan.
25.2.1940		"Koivun" ja "Kylmän" partioilla ei mitään ilmoitettavaa.
	07.20	Vihollinen lentää vilkkaasti itä – länsi suuntaan.
	10.30	Tiedustelupartio kenttävartiosta itään. "Ryssä" on asemassa. Se on myös varmistanut edellisen partion ladut. Korusuja. Kaikki jäljet ovat vanhoja.
	12.00	Yhteyspartio "Koivuun".

- 13.20 Vihollinen liikehtii kenttävartion edessä.
- 14.40 Tilanne on selvä "Kylmässä". Muutamia "ryssiä". Tehtiin hätäkoityjä ilmoituksia.
- 16.00 Vänrikki Vaaranniemi sai kaakkoispäässä olleen kenttävartiomme paikan, jonka vihollinen oli vallannut. Tämän suoritettuaan Vaaranniemen joukkue jatkoi häirintä-, ja tiedustelutehtävää tavoitteena Hiilikko / Riihivaara. Opas tulee myöhemmin Kuusijoelle.
Vaaranniemi sai uuden määräyksen iskeä todetun vihollisen selkään. Vaaranniemi eteni Kuusijärven kaakkoispäässä olevaan kenttävartioon ja miehitti sen (Alikersantti Valoja + 20 miestä) ja eteni 30 miehen kanssa Kylmälampea kohti. Yhteys von Esseniin. Ei "ryssiä".
- 17.00 Ponkala, Leppänen ...?... tarkastivat ja määräsivät purolinjan puolustukseen yhden joukkueen ja kaksi konekivääriä.
- 20.00 Saatiin ilmoitus "Lassista", vihollisen valomerkeistä joita "ryssät" ammuskelivat pitkin yötä. Lisäksi vihollinen ampui tykistön valoammuksia.

Vihollisen lentokoneet lensivät vilkkaasti iltayönä.
- 26.2.1940 07.00 Vihollisen lentotoiminta on vilkasta. Valoisan aikana koneet ovat pääasiassa hävittäjiä.
Partiotoiminta: Yhdyspartiointi "koivuun" on jatkuva. "Silmään" päinvastoin. Majuri Hyvärisen vasempaan sivustaan partiot asetetaan meiltä yöllä ja Kuusijoelle päivällä.
- 10.00 "Ryssä" ammuskeli tykistöllä Kylmäjärvi – Kälkänen jokilinjaa ja telta-alueelle shrapnelleilla. Kolme haavoittui.
- 10.00 "Heki" ilmoitti: "Koivuun" menevä partio ilmoitti kohdanneensa vihollisen, joka avasi tulen partiotamme vastaan. Partio irtaantui ja palasi "Kylmään", josta sai uudelleen lähteä tavoittamaan vihollisen partiota. Samoin "Vihurin" joukkue (Itäsalo) lähti tavoittelemaan sitä. Meiltä ylikersantti Kaukaan joukkue teki samoin. Vihillispartio pääsi irtaantumaan ja pakenemaan.
- 16.00 "Hekin" joukkue (Vaisman) sai käskyn lähteä suorittamaan häirintä-, ja tiedustelutehtävää Kuusijärven eteläpuolitse suunnassa Havukka – Hiilikko – Riihivaara.
- 17.00 Yhdyspartiolla "Koivu" - "Kylmä" - "Kylmä" - "Hip", ei ilmoitettavaa.

Yhdyspartiot "Koivuun" ja "Kylmään".
- 27.2.1940 08.40 Hirvonen järjesti tiedustelupartion "Kylmästä" pohjoiseen ja itään. "Ryssä" oli laittanut asemat partion edellisellä kerralla tekemien latujen päähän kenttävartion maastosta pohjoiseen olevalle kukkulalle.
- 13.40 Ilmoitus "Kylmästä", että järven etelärannalla on todennäköisesti vihollisen viidenmiehen partio puuhailemassa jotakin. Partio komppania Vinqvististä lähti ottamaan selvää.
- 15.10 Annettiin tiedustelupartio Vaaranniemelle divisioonan käsky ottaa selvää:
1. Vihollisen huoltotiestä ja sen kunnosta Kuusijärven kaakkoispäästä rajalle.
2. Kapustaisenlammen miehityksestä.

3. Havukan maastosta.

4. Hiilikosta.

5. Onko "ryssällä" huoltotie Kuusijärven yli Kalliolammelle.

- 16.50 "Hessin" tähyistäjä ilmoitti, että vihollinen oli avannut tulen Vinqvistin yhdyspartion kahta miestä vastaan Kylmäjärven jäällä. Vihollisella oli pari pikakivääriä noin 100 metriä itään yhdyspartion ladusta. Vinqvist järjesti upseeripartion selvittämään asiaa.
- 21.10 Vinqvistin komppanian partio ajoi vihollisen partion pois järven rannasta, johon se oli asettunut väijymään yhdyspartioitamme. Vinqvist asetti kuulovartion noin 500 metriä järven rannasta.
- 21.30 "Kylmästä" aloitettiin partiointi klo 21.30.
- 23.10 Ilmoitettiin: Vaaranniemi lähti "Syöksystä" itään päin.
- 28.2.1940 Sää pilvinen, vihollinen ei lentänyt.
- 05.00 Vaaranniemi palasi "Syöksyyn". Ei päässyt kiertämään Kuusijärveä. Sai käskyn päivän aikana tutkia vihollisen huoltotien Kuusijärven kaakkoispäästä valtakunnanrajalle. "Ryssä" oli hiljaisena koko päivän, eikä tehnyt hyökkäysyrityksiä. Yhdyspartiointi "Koivuun" ja Vinqvistin komppaniaan suoritettiin kuten ennenkin.
- 29.2.1940 Sää kirkas. Pitkin päivää vihollisen lentotoiminta oli vilkasta.
- 05.30 "Ryssä" aloitti tykistötulen kenttävartiotamme ja Kuusijokilinjaa vastaan. Kiivasta tulta myös Kälkänen – Kylmäjärvi purolinjaa vastaan.
- 07.30 Vihollinen alkoi liikehtiä "Kylmän" edustalla.
- 07.40 "Kylmä" ilmoitti, että noin komppanian vahvuinen vihollinen eteni Kylmäjärven etelärantaa länttä kohti.
- 07.45 Joukkue Kangas "Hipistä" "Kylmään" mahdollisten hyökkäysten varalle.
- 08.40 Kärkäs sai käskyn lähteä Kylmäjärven etelärantaa etenevää vihollista vastaan ja lyödä se yhdyslatujen itäpuolelle.
- 09.20 Kärkäs lähti suorittamaan tehtävää kahden joukkueen kanssa.
- 12.05 Kärkäs ilmoitti saaneensa kosketuksen "ryssän" vahvaan partion noin 150 metriä yhdysladun länsipuolella.
- 12.30 "Kylmästä" ilmoitettiin, että vihollinen yritti saarrosta pohjoisesta. Kangas meni selvittämään tilanteen.
- 12.45 "Kylmä" ilmoitti, että "ryssä" on saanut kaksi ryhmää lisävoimia.
- 1.3.1940 03.30 Vaaranniemi sai käskyn lähteä majuri Hyvärisen käyttöön.
- 07.00 Tilanne "Kylmässä" selvä.
- 06.00 Kärkäs saavutti Vinqvistin komppanian ja Kylmäjärven välisen yhdysladun.

- 20.00 "Humaus" ilmoitti, että Kärkäs jää hänen käyttöönsä.
- 20.50 Komppania Hirvonen luovutti "Kylmän" kenttävartion Lipposen komppanialle.
- 2.3.1940 Sää kirkas. Vihollisen lentotoiminta suunnallamme on hiljaisempaa.
- 05.00 Lipposen komppaniasta joukkue Kangas kävi häiritsemässä vihollisia tulellaan.
- 05.30 Vihollinen aloitti tykistötulen.
- 06.10 Majuri Kahva saapui vastaanottamaan pataljoonan komentajan tehtävät
- 07.00-10.00 Erittäin kiivasta kranaatinheitin ja tykistötulta Kuusijärvelle ja "Kylmän" vartion läheiselle lahdelle.
- 11.30 "Hattara" ampui muutamia sarjoja. Se aiheutti vihollisen tykistön tulta.
- 13.00 "Kylmästä" ilmoitettiin, että "Koivun" yhdyspartio on kohdannut vihollisen. Ilmoitettiin Volaselle, joka lähtee joukkueineen ottamaan asiasta selkoa.
- 14.10 Ilmoitettiin "Kylmästä", että yhdysladulla ei tavattu vihollista. Yhdyspartiolla kuitenkin lienevät olleet napsuvat luodit harhauttajina.
- 14.40 Komppania Hirvonen sai käskyn lähteä majuri Hyvärisen käyttöön.
- Iltapäivällä muutamia vihollisen tuli-iskuja Kälkäsen ja Kylmäjärven purolinjalle.
- 3.3.1940 05.30 "Ryssä" aloitti tykistötulen, joka kiihtyi ja oli kiivaimmillaan klo 08.30 – 10.00.
- 10.18 Ryhmä ilmoitti, että vihollinen perääntyy itää kohti. Ilmoitettiin "Jokerille" ja "Humaukselle".
- 11.20 "Kylmä" ilmoittaa, että vihollinen näyttää valmistelevan hyökkäystä. Volaselta varattiin joukkue "Kylmään".
- 11.55 Kärkäs ilmoittaa, että hänen asemansa ei pidä, ellei pikaista apua tule.
- 12.50 "Kylmästä" ilmoitettiin, että "ryssä" yrittää vakavammin.
- 13.30 Kolmas komppania Ojanen sai käskyn ilmoittautua "Humaukselle". Joukkue, 1+20 tulee Salomiehen reserviksi. (III/JR 25).
- 15.10 Kärkkäälle ilmoitettiin apuvoimien tulosta.
- 16.30 "Ryssän" yritys on lyöty toistaiseksi. Vänrikki Lipponen haavoittui lievästi.
- 17.00 Volaselta tuli joukkue Miettinen. Hänet määrättiin Kärkkään käyttöön. (Ruutu).
- 17.00 Sovittiin, että Volasen "Kylmään" tulleet "paketit" saavat jäädä toistaiseksi "Kylmään". Ne ovat käyttövalmiina sekä "Koivun", että "Kylmä" suuntaan.
- 19.10 Luutnantti Kuorikoski haavoittui harhaluodista.

- 21.00 Lähetettiin ottamaan majuri Hyväriseltä selkoa tilanteesta. "Kylmästä" partioita Kärkkääseen ja "Koivusta" "Kylmään". Ei erikoista.
- 4.3.1940 05.00 Joukkue Ojanen palasi majuri Hyvärisen luota.
- 05.30 Alkoi harvako tykistötuli Kuusijokea ja Löytövaaraa vastaan.
- 06.00 "Kylmässä" on rauhallista.
- 06.00 Järven etelärannalta alkoi kiivas kone-, pikakiväärin ja kiväärin tuli. "Ryssä" painostaa voimakkaasti.
- 08.30 Lähetti luutnantti Kärkkäältä: "Ryssä" yrittää murtautua läpi oikealta sivustalta, Jr 25 joukkueen kohdalla. JR 25:llä on huono a-tarvike täydennys.
- 09.05 Ilmoitettiin Kärkkäältä, että vihollinen painostaa oikealla sivustalla läpi ja hänenkin täytyi vetäytyä noin 100 metriä.
- 10.10 Kärkäs ilmoitti, että hänenkin on täytynyt vetäytyä 150 metriä. Vihollisen painostus on kova ja tappiomme suuret. Apu on välttämätön.
- 12.30 Kärkäs pääsi asettumaan entisiin aseemiinsa, mutta hänen täytyi myöhemmin perääntyä niistä.
- 17.00 Kärkäs parantelee asemiaan. Yhteys partioilla oikealle. Illalla tuli laantui ja vihollinen kaivautuu. "Kylmässä" koko päivä oli rauhallinen.
- 18.00 Aukaistiin uusi huoltotie "Koivun" huoltotielle.
- 5.3.1940 Sää kirkastui, vihollisen lentotoiminta on melko vilkasta.
- 10.10 "Kylmästä" ilmoitettiin, että "ryssä" liikehtii järven etelärannalla, noin 100 miestä ja 8 hevosta.
- 13.40 Tykistön tulenjohtaja meni "Kylmään", mistä suoritti tarkistusammunnan.
- 16.00 Ei erikoista, vihollinen kaivautuu "Kylmän" edustalla.
- 6.3.1940 06.00 Vihollinen aloitti kiivaan tykistötulen. Tuli suuntautui etupäässä Löytövaara – Kälkäsen tielle ja osittain Kylmäjärven etelärannalle linjoillemme.
- 08.00 Tulenjohtaja saapui "Kylmään".
- 10.00 Yhteys osasto Hämäläiseen, josta komppania Kärkkään reservi, joka joutui klo 16.00 tekemään vastahyökkäyksen noin 250 metriä Kylmäjärven rannasta. Tilanne oli tiukka. Koetettiin saada vaihtoa "Hekille", "Hipille" ja "Homille", mutta tuloksetta.
- 10.20 Esikuntakomppania siirtyi "Koivun" tien varteen.
- 24.00 Saatiin "Ruudun" luvalla ottaa "Vihurista" joukkueet. "Kylmästä" otettiin pois "Hip".
- 7.3.1940 Tilanne aamulla "Kylmässä" ja "Koivussa" oli rauhallinen. "Ryssän" liikehtiminen vähäisempää kuin edellisinä päivinä. Vihollinen kaivautuu.

	08.00	Kranaatinheitin saapui järven pohjoisrannalle. Sen tarkoitus oli ampua etelärannalla liikehtivää vihollisen elävää voimaa vastaan.
	09.30	Tuli 3+20 täydennysmiestä. "Hek" 13 ja "Hip" 3+7. "Hek" sai lisäksi avuksi kuusi tykistön reservimiestä.
	10.30	Ilmoitettiin, että vihollinen painostaa kovasti.
	12.00	"Ryssä" ampui tykistökeskityksen telta-alueelle.
	14.00	"Koivu" ja "Kylmä" rauhallinen. Vihollinen kaivautuu.
	16.00	Yhteyspartio Kylmäjärven etelärannalta.
	17.00	Ilmoitus, että "ryssä" painostaa edelleen Kylmäjärven etelärannalla.
9.3.1940	06.00	"Ryssä" aloitti kiivaan tykistövalmistelun, jonka aikana myös oli jalkaväen painostusta. Kylmäjärven etelärannalla välitettiin "Ruudun" ja "Humauksen" välisiä ilmoituksia puhelinyhteyden ollessa poikki. "Kylmä" ja "Koivun" välillä ei erikoista. Tähystys totesi klo 13.30 – 14.00 välisenä aikana kolmatta sataa vihollista. Partio ilmoitti "Humaukselle". Puhelinyhteydet olivat poikki useaan otteeseen tykistökeskitysten takia.
10.3.1940	06.00	Vihollinen aloitti kiivaan tykistötulen. Sen jälkeen "Kylmä" ja "Koivun" välillä ei erikoista.
	10.00	Edelleen "Kylmässä" oli rauhallista.
	16.10	Tuli "Humauksesta" ilmoitus, että "ryssä" on murtautunut tien suunnalla. Myöhemmin ilmoitus todettiin perättömäksi. Vihollisen lentotoiminta oli päivän aikana melko vilkasta.
11.3.1940		"Ryssä" oli harvinaisen rauhallinen. Ei erikoista. Ilmoitus: Vänrikki Tikanoja määrättiin "Homiin".
	12.00	Vihollinen ei osoita mitään liikehtimistä, lentotoiminta on ajoittain vilkasta. Tykistön tuli on harvaa, joskus joku laukaus.
12.3.1939		"Kylmän" suunta rauhallinen. Lentotoimintaa ja tykistön tulta Kylmäjärven pohjoispuolen maastoon. Muutoin rauhallista, ei erikoista.
13.3.1940		"Ryssän" tykistötuli oli harvinaisen kiivasta.
	09.30	Puhelinilmoitus solmitusta rauhasta. Tuli kiihtyi.
	11.00	Sotatoimet lakkasivat.

